

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే

॥ జ్ఞానకర్మసన్న్యాసయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ జ్ఞానకర్మసన్న్యాసయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ॥

శ్రీభగవానువాచ

ఇమం వివస్వతే యోగం ప్రోక్తవానహమవ్యయం ।
వివస్వాన్మనవే ప్రాహ మనురిక్ష్యాకవేఽబ్రవీత్ ॥ 4.1 ॥

ఏవం పరంపరాప్రాప్తమిమం రాజర్షయో విదుః ।
స కాలేనేహ మహతా యోగో నష్టః పరంతప ॥ 4.2 ॥

స ఏవాఽయం మయా తేఽద్య యోగః ప్రోక్తః పురాతనః ।
భక్తోఽసి మే సఖా చేతి రహస్యం హ్యేతదుత్తమం ॥ 4.3 ॥

అర్జున ఉవాచ

అపరం భవతో జన్మ పరం జన్మ వివస్వతః ।
కథమేతద్విజానీయాం త్వమాదౌ ప్రోక్తవానితి ॥ 4.4 ॥

శ్రీభగవానువాచ

బహూని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్జున ।
తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్థ పరంతప ॥ 4.5 ॥

అజోఽపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోఽపి సన్ ।
ప్రకృతిం స్వామధిష్ఠాయ సంభవామ్యాత్మమాయయా ॥ 4.6 ॥

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత ।
అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహం ॥ 4.7 ॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం |
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే || 4.8 ||

జన్మ కర్మ చ మే దివ్యమేవం యో వేత్తి తత్త్వతః |
త్యక్త్వా దేహం పునర్జన్మ నైతి మామేతి సోఽర్జున || 4.9 ||

వీతరాగభయక్రోధా మన్మయా మాముపాశ్రితాః |
బహవో జ్ఞానతపసా పూతా మద్భావమాగతాః || 4.10 ||

యే యథా మాం ప్రపద్యంతే తాంస్తథైవ భజామ్యహం |
మమ వర్తమానువర్తంతే మనుష్యాః పార్థ సర్వశః || 4.11 ||

కాంక్షంతః కర్మణాం సిద్ధిం యజంత ఇహ దేవతాః |
క్షిప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా || 4.12 ||

చాతుర్వర్ణ్యం మయా సృష్టం గుణకర్మవిభాగశః |
తస్య కర్తారమపి మాం విధ్యకర్తారమవ్యయం || 4.13 ||

న మాం కర్మాణి లింపంతి న మే కర్మఫలే స్పృహా |
ఇతి మాం యోఽభిజానాతి కర్మభిర్న స బధ్యతే || 4.14 ||

ఏవం జ్ఞాత్వా కృతం కర్మ పూర్వైరపి ముముక్షుభిః |
కురు కర్మైవ తస్మాత్త్వం పూర్వైః పూర్వతరం కృతం || 4.15 ||

కిం కర్మ కిమకర్మేతి కవయోఽప్యత్ర మోహితాః |
తత్తే కర్మ ప్రవక్ష్యామి యజ్ఞాత్వా మోక్ష్యసేఽశుభాత్ || 4.16 ||

కర్మణో హ్యపి బోధవ్యం బోధవ్యం చ వికర్మణః |
అకర్మణశ్చ బోధవ్యం గహనా కర్మణో గతిః || 4.17 ||

కర్మణ్యకర్మ యః పశ్యేదకర్మణి చ కర్మ యః |
స బుద్ధిమాన్మనుష్యేషు స యుక్తః కృత్స్నకర్మకృత్ || 4.18 ||

యస్య సర్వే సమారంభాః కామసంకల్పవర్జితాః |
జ్ఞానాగ్నిదర్శకర్మాణం తమాపలుః పండితం బుధాః || 4.19 ||

త్వక్త్వా కర్మఫలాసంగం నిత్యతృప్తో నిరాశ్రయః |
కర్మణ్యభిప్రవృత్తోఽపి నైవ కించిత్కరోతి సః || 4.20 ||

నిరాశీర్యతచిత్తాత్మా త్యక్తసర్వపరిగ్రహాః |
శారీరం కేవలం కర్మ కుర్వన్నాప్నోతి కిల్బిషం || 4.21 ||

యదృచ్ఛాలాభసంతుష్టో ద్వంద్వాతీతో విమత్సరః |
సమః సిద్ధావసిద్ధౌ చ కృత్వాపి న నిబధ్యతే || 4.22 ||

గతసంగస్య ముక్తస్య జ్ఞానావస్థితచేతసః |
యజ్ఞాయాచరతః కర్మ సమగ్రం ప్రవిలీయతే || 4.23 ||

బ్రహ్మార్పణం బ్రహ్మ హవిర్బ్రహ్మగ్నౌ బ్రహ్మణా హుతం |
బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మ కర్మ సమాధినా || 4.24 ||

దైవమేవాపరే యజ్ఞం యోగినః పర్యుపాసతే |
బ్రహ్మగ్నావపరే యజ్ఞం యజ్ఞేనైవోపజుహ్వాతి || 4.25 ||

శ్రోత్రాదీనీంద్రియాణ్యన్యే సంయమాగ్నిషు జుహ్వాతి |
శబ్దాదీన్విషయానన్య ఇంద్రియాగ్నిషు జుహ్వాతి || 4.26 ||

సర్వాణీంద్రియకర్మాణి ప్రాణకర్మాణి చాపరే |
ఆత్మసంయమయోగాగ్నౌ జుహ్వాతి జ్ఞానదీపితే || 4.27 ||

ద్రవ్యయజ్ఞాస్తపోయజ్ఞా యోగయజ్ఞాస్తథాఽపరే |
స్వాధ్యాయజ్ఞానయజ్ఞాశ్చ యతయః సంశితవ్రతాః || 4.28 ||

అపానే జహ్వాతి ప్రాణం ప్రాణేఽపానం తథాఽపరే |
ప్రాణాపానగతీ రుద్ధ్వా ప్రాణాయామపరాయణాః || 4.29 ||

అపరే నియతాహారాః ప్రాణాన్ప్రాణేషు జహ్వాతి |
సర్వేఽప్యేతే యజ్ఞవిదో యజ్ఞక్షపితకల్మషాః || 4.30 ||

యజ్ఞశిష్టామృతభుజో యాంతి బ్రహ్మ సనాతనం |
నాయం లోకోఽస్త్వయజ్ఞస్య కుతోఽన్యః కురుసత్తమ || 4.31 ||

ఏవం బహువిధా యజ్ఞా వితతా బ్రహ్మణో ముఖే |
కర్మజాన్స్విద్ధి తాన్సర్వానేవం జ్ఞాత్వా విమోక్ష్యసే || 4.32 ||

శ్రేయాంద్రవ్యమయాద్యజ్ఞాజ్ఞానయజ్ఞః పరంతప |
సర్వం కర్మాఖిలం పార్థ జ్ఞానే పరిసమాప్యతే || 4.33 ||

తద్విద్ధి ప్రణిపాతేన పరిప్రశ్నేన సేవయా |
ఉపదేక్ష్యంతి తే జ్ఞానం జ్ఞానినస్తత్త్వదర్శినః || 4.34 ||

యజ్ఞాత్వా న పునరోహమేవం యాస్యసి పాండవ |
యేన భూతాన్యశేషేణ ద్రక్ష్యస్యాత్మన్యథో మయి || 4.35 ||

అపి చేదసి పాపేభ్యః సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః |
సర్వం జ్ఞానప్లవేనైవ వృజినం సంతరిష్యసి || 4.36 ||

యథైథాంసి సమిద్ధోఽగ్నిర్భస్మసాత్కురుతేఽర్జున |
జ్ఞానాగ్నిః సర్వకర్మాణి భస్మసాత్కురుతే తథా || 4.37 ||

న హి జ్ఞానేన సదృశం పవిత్రమిహ విద్యతే |
తత్స్వయం యోగసంసిద్ధః కాలేనాత్మని విందతి || 4.38 ||

శ్రద్ధావాన్ లభతే జ్ఞానం తత్పరః సంయతేంద్రియః |
జ్ఞానం లభ్యా పరాం శాంతిమచిరేణాధిగచ్ఛతి || 4.39 ||

అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి |
నాయం లోకోఽస్తి న పరో న సుఖం సంశయాత్మనః || 4.40 ||

యోగసన్న్యస్తకర్మాణం జ్ఞానసంఛిన్నసంశయం |
ఆత్మవంతం న కర్మాణి నిబద్నంతి ధనంజయ || 4.41 ||

తస్మాదజ్ఞానసంభూతం హృత్స్థం జ్ఞానాసినాఽఽత్మనః |
ఛిత్త్వేనం సంశయం యోగమాతిష్ఠోత్తిష్ఠ భారత || 4.42 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భగవద్గీతాసూపనిషత్సు బ్రహ్మవిద్యాయాం యోగశాస్త్రే
శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదే జ్ఞానకర్మసన్న్యాసయోగో నామ చతుర్థోఽధ్యాయః ||